

Čís. 6395.

Okolnost, že byl pachateli prominut předchozí trest amnestií s účinky § 1 zákona o podmíněném odsouzení, nebrání soudu, aby k němu přihlédl při zkoumání předpokladů § 1 zákona o podmíněném odsouzení.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1939, Zm II 144/39.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zamítl odvolání obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem těžkého poškození na těle podle § 153 tr. z.

D ů v o d y:

Odvolání obžalovaného napadá rozsudek ve výroku o nepovolení podmíněného odsouzení výtkou, že nalézací soud neprávem obžalovanému odepřel toto dobrodiní zákona, když nebyl dosud trestán a když trest, uložený mu rozsudkem krajského soudu z 25. října 1938 pro zločin podle § 153 tr. z., byl amnestován.

Odvolání je bezdůvodné. Okolnost, že obžalovaný nebyl dosud trestán, nemůže mu sama o sobě zajistiti podmíněné odsouzení, když jest tu jiný vážný důvod, z něhož se výkon trestu jeví potřebným k jeho polepšení.

Obžalovanému byl sice podle obsahu spisů prominut trest, uložený dřívějším rozsudkem za trestný čin stejného druhu, podle amnestie, udělené rozhodnutím vlády republiky Československé ze dne 7. října 1938 s účinky § 1 zák. o podmíněném odsouzení. To však není na překážku, aby soud při novém odsouzení obžalovaného, zkoumaje otázku, zda má býti nový trest, uložený pozdějším rozsudkem, podmíněně odložen, nepřihlížel ke skutečnosti, že se obžalovaný již dříve zachoval způsobem, z něhož nelze vyvoditi závěry pro podmíněné odsouzení ve smyslu § 1 zák. o podmíněném odsouzení, neboť se pachatel v takovém případě podle § 1, odst. 2 zák. o podmíněném odsouzení ovšem nepokládá za odsouzeného, neznamena to však, že se onoho trestného činu vůbec nedopustil, a má to pouze ten význam, že spáchá-li nový trestný čin, nemůže mu býti po případě odepřena polehčující okolnost zachovalosti a že na druhé straně nelze uznati na přitěžující okolnost zpětilosti.

Nalézací soud tedy nepochybil, když při rozhodování otázky podmíněného odsouzení hleděl i na dřívější odsouzení obžalovaného.

Čís. 6396.

Byl-li někdo nazván obecně podvodníkem, není k důkazu pravdy třeba dokazovati všechny znaky skutkové podstaty zločinu podvodu. Podvodníkem rozumí obecná mluva již toho, kdo chce někoho listivým jednáním přiměti k jednání, k němuž by se jinak neodhodlal.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1939, Zm I 407/39.)

Obžalovaný doznal, že dal vytisknouti jako odpovědný redaktor v časopise »N-ské Listy« tento článek:

»Vyhlášky, které by neměly být vyhlašovány. Majitelům domů byly doručeny v prosinci vyhlášky, oznamující, že jistý p. A. bude trávit (otravovat) myši. Hrozilo se současně, že kdo by neuposlechl a nezaplatil za travičský úkon, bude mít nepříjemnosti atd. Nedávno ten pan podnikatel obcházel majitele domů v doprovodu strážníka(!) a vybíral poplatky. Peníze vybral, ale myši mají pořád svobodu. Má asi dobré srdce, proto je neotrávil. Přišlo se na to, že je to obyčejný podvodník, který tu za svého působení asi před 2 roky nechal nějaké dluhy. Myslíme, že městská policie má vážnější práci, než doprovázet nějakého podvodníka.«

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost soukromého žalobce do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný podle § 259, č. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin podle §§ 1, 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n.

D ů v o d y:

Ve stíhaném článku — jehož znění bylo zjištěno nalézacím soudem — byl soukromý žalobce nazván podvodníkem pro činnost, kterou vyvinul ve snaze, aby mu majitelé domů zadali hubení myši.

Napadený rozsudek zjistil, že soukromý žalobce neoprávněně vydal vyhlášky s podpisem městského úřadu v N. toho smyslu, jako by bylo nařízeno, aby každý dal provést soukromým žalobcem hubení myši, že pak soukromý žalobce obcházel majitele domů v průvodu strážníka, a že si tak počínal proto, aby budil dojem, že se mu musí zadávat hubení myši z příkazu městského úřadu. Na tomto podkladě vyslovil, že se obžalovanému podařil důkaz pravdy.

Zmateční stížnost napadá uvedený výrok s hlediska důvodů zmatečnosti podle § 281, č. 5 a 9, písm. b) tr. ř.; nelze jí však přisvědčiti.

Neúplnost rozsudkových důvodů podle § 281, č. 5 tr. ř. spatřuje v tom, že nalézací soud přehlédl, že strážníci chodili se soukromým žalobcem »mimo službu«, a že dále nepřihlédl k obsahu dopisu městského úřadu v N. ze dne 6. prosince 1938, podle něhož byl soukromý žalobce oprávněn vlepiti vyhlášky jménem městského úřadu. Ježto soukromý žalobce podle zjištění nalézacího soudu používal strážníků k tomu, aby vzbudil dojem, že jde o úřední akty, je nezávažné, zda s ním strážníci obcházeli zájemce ve službě nebo mimo službu, nemůže-li býti tvrzeno, že byli zájemci na tuto posléz uvedenou okolnost upozorněni na doklad toho, že jde toliko o průvodce soukromého žalobce, ježto se v městě nevyznal. Nemusil se proto nalézací soud blíže zabývat uvedenou skutečností pro její nerozhodnost. Nalézací soud hodnotil obsah dopisu ze dne 6. prosince 1938 a zjistil podle něho — jakož i z dalších důkazů —, že městská rada nedovolila, aby soukromý žalobce vydal vyhlášky jménem městského úřadu.

S hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, č. 9, písm. b) tr. ř. se zmateční stížnost snaží dovoditi právní mylnost závěru nalézacího

soudu, že se obžalovanému podařil důkaz pravdy. Zmateční stížnost se domnívá, že bylo třeba k důkazu pravdy o použitém výrazu »podvodník« dokázati všechny známky skutkové podstaty zločinu podvodu podle § 197 tr. z., tedy i to, že účelem jednání soukromého žalobce bylo také způsobiti škodu.

S tímto výkladem smyslu uvedeného výrazu nelze však v souzeném případě souhlasiti, neboť se podvodníkem v obecné mluvě — podle níž sluší posuzovati význam tohoto v článku jen obecně užitého výrazu — rozumí již ten, kdo lstivým jednáním chce někoho přiměti k nějakému jednání, k němuž by se jinak neodhodlal. Ze skutečností zjištěných nalézacím soudem — jak byly nahoře uvedeny — plyne, že šlo o takové lstivé jednání, vzbuzoval-li soukromý žalobce v zájemcích dojem, že jde o úřední akci, a chtěl-li je tím přiměti k tomu, aby mu zadali hubení myši na svých nemovitostech. Je proto souhlasiti se závěrem nalézacího soudu, že se obžalovanému podařil důkaz pravdy, neboť ani z dalšího obsahu stíhaného článku neplyne, že slovem »podvodník« mělo býti naznačeno, že soukromý žalobce páchal trestné činy.

Ježto je důkaz pravdy o podvodné činnosti soukromého žalobce ve smyslu nahoře vyloženém pokládati za zdařený již na uvedeném podkladě, není třeba se zabývati vývodu zmateční stížnosti, že k takovému závěru nelze dospěti z toho, že soukromý žalobce zůstal v dřívější době dlužen za dopisní papíry.

Byla proto zmateční stížnost soukromého žalobce zamítnuta.

Čís. 6397.

Navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k opovědi opravných prostředků.

Advokát je oprávněn svěřiti solicítátorovi odeslání opovědi opravných prostředků, nemá-li důvodu k pochybnostem o jeho schopnosti provésti tento úkon běžné kancelářské agendy, aniž se musí, nemá-li k tomu důvodu, včas přesvědčovati, že jej provedl.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1939, Zm I 454/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl žádosti obžalovaného za navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k opovědi zmateční stížnosti a odvolání do rozsudku krajského soudu, jimž byl obžalovaný uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 180 tr. z.

Důvody:

Po vyhlášení rozsudku dne 21. června 1939 prohlásil přítomný obžalovaný, že se do tří dnů rozhodne, zda přijímá trest. Končila tudíž třídenní lhůta k opovědi opravných prostředků (§ 284, odst. 1, § 294, odst. 1 tr. ř.) dne 24. června 1939, který byl všedním dnem (§ 6 tr. ř.).